

РЕШЕНИЕ

№ 5002

гр. София, 24.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 13.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **3676** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Производството по делото е образувано въз основа на жалба, подадена от Б. Х. З., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 6369/31.3.2023 г. на заместник председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на оспорващия е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. Жалбоподателят иска отмяна на решението като постановено в нарушение на процесуалните правила – чл. 35 и чл. 36 АПК – при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства, въд основа на който е направен необоснован извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Мотивите на административния орган се основават на предположения, а не на доказателствата по делото, в противоречие със съображение 39 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС1 както и чл. 8, §2 от директива 2011/95/ЕС.

Твърди, че административният орган се е позовал на справка относно ситуацията в А., без обаче да се отчетат настъпилите през 2021 г. обстоятелства – завладяването на властта от талибаните. Не би имал възможност да се снабди с документ за пътуване – пасаван, тъй като Посолството на А. вече не работи и не извършва консулски услуги. Неправилно е тълкувана и прилагана нормата на чл. 9 ЗУБ. Молителят на субсидиарна

закрила не следва да доказва, че е индивидуално застрашен в страната по произход съгласно причини от личен характер. В тежест на административния орган е да докаже, че е налице индивидуално застрашаване в страната по произход поради причини, произтичащи от лични обстоятелства. Ето защо моли да се отмени оспореното решение.

Ответникът по жалбата - председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет я оспорва и моли съда да я отхвърли. Твърди, че правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ. В съдебно заседание посочи, че няма основание да се приеме, че е налице страх от преследване, а по-скоро цели улесняване възможността за предоставяне на закрила. Представеното писмо, за което твърди, че е изпратено от талибаните буди сериозно съмнение относно неговата автентичност. То изхожда от емира на емирствата Мула М. О., който по официални данни е покойник от 2013 г. Налице е противоречива бежанска история.

Прокуратурата на РБ счита, че жалбата е неоснователна.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 26.5.1995 г. в провинция Н., общ. Х., [населено място], А., пашун, мюсюлманин сунит, женен. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, както и от впоследствие представена лична карта.

В интервю за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, проведено на 16.12.2022 г. жалбоподателят твърди, че е напуснал А. през м. юли 2021 г., като преминал през П., И., а после влязъл в Турция. На 16 ноември 2021 г. е влязъл не по установения ред в Република България като след 100 км. от границата е заловен от българските власти.

Твърди, че баща му е бил старейшина на селото, в което живеел, поради което при него идвали представители на властта и на армията, на които помагал с дрехи и храна. Талибаните разкрили това и забранили на баща му да помага на армията. Обвинили ги, че държат оръжие е изпратили предупредително писмо до жалбоподателя; идвали два пъти до къщата му, но той твърди, че се криел, след което му било пуснато под вратата ново предупредително писмо от 2019 г. След тази случка се преместил в [населено място], където нямал проблеми, но неприятностите с баща му продължавали и той не можел да обработва земите си. Талибаните искали обяснения защо продължава да помага на „безбожниците“. Останал в този град в продължение на 8-9 м., след което дошъл и баща му и по негов съвет напуснал през юли 2021 г. А.. До напускане на страната той не е имал неприятности и не е преживял насилие. Не е арестуван или осъждан в държавата си по произход.

Пред административния орган е представено заплашително писмо от талибаните, от 2020 г., издадено на цветна бланка на компютър, а текстът в него е написан на ръка. В него се сочи, че е издадено от емира на Е. Молла М. О., който по официални данни е покойник от 2013 г. и от тогава талибаните нямат нов лидер. В този смисъл е и признанието на самите талибани, както и писмо от 20.4.2018 г., в което Държавна агенция „Национална сигурност“ сочи, че през последните месеци масово се използват флшифицирани или неистински документи – писма, в които се поставят

условия/ултиматум и да се предаде на определена въоръжена групировка или ще бъде убит.

В административната преписка се съдържа справка № МД-51/26.1.2023 г., а по делото е представена и нова – ЦУ – 563/5.5.2023 г., съдържащи анализ на актуалната обстановка в А.. Видно от последната справка е налице тенденция за намаляване на броя на насилията в тази страна. Възможно е да се приложи вътрешно разселване поради ниско ниво на безразборно насилие, вкл. и в селото, където жалбоподателят е живеел. На 15.1.2020 г. талибаните са предложили намаление на насилието, като офертата е ограничена до мащабни атаки срещу големи градове. Впоследствие са дошли на власт талибаните, но ситуацията в страната със сигурността постепенно се подобрява. След като силите на НАТО напускат, талибаните официално прекратяват въоръжената си борба, обявяват обща амнистия и изваждане от употреба на оръжия в цялата страна.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма. Изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език. При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърденията в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение административният орган е осъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на

човека, достатъчно тежки по своето естество и повтаряемост.

В разглеждания случай липсват такива обективни белези, за да се приеме, че е налице осъществено спрямо жалбоподателя преследване. Твърденията на оспорващия пред съответното длъжностно лице в ДАБ не съдържат данни за осъществено спрямо него конкретно преследване от страна на официалните власти в родината му, нито за оказване на конкретен контрол или натиск от друга група или групировка по причини на етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група. Изложените твърдения, обосновани на цитирания по-горе документ от талибаните, съдът намира за недоказани. В този смисъл следва да се направи извод, че този документ е неподписан, като съдът напълно споделя изводите на административния орган относно липсата на негова автентичност.

Въз основа на събраните доказателства съдът намира, че не може да се направи извод, че жалбоподателят търси закрила именно поради осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ - поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход. Видно от приложената по преписката справка, както и новопредставената такава към януари 2020 г., не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилието в А., административният орган е установил, че в държавата по произход на чужденеца, въпреки наличието на спорадични бомбени атентати и инциденти, обстановката не достига до границите на въоръжен конфликт, по смисъла заложен в Международното право и правото на Европейския съюз. Същевременно, видно от новата справка, е налице тенденция за подобрене на обстановката в А..

Следователно, от доказателствата по делото не може да се направи извод, че са налице

сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, което е обстоятелство, относимо към предоставянето на хуманитарен статут.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България. Личните мотиви на молителя да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите от личната му история и въпроса относно сигурността в А.. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. Х. З., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 6369/31.3.2023 г. на заместник председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: